

UTVÄRDERINGSPLAN FÖR SMÅBARNSPEDAGOGIKEN OCH UNDERVISNINGEN I GRANKULLA

Antagen x.x.2020

Innehåll

1	Bakgrund.....	2
1.1	Utvärderingen av undervisning och småbarnspedagogik i Finland	2
1.2	Utvärderingen av verksamheten i stadens utskott	3
1.3	Målen och måluppföljningen i Grankulla stads strategi.....	4
2	Former och metoder för utvärdering	5
2.1	Självutvärdering och intern utvärdering	5
2.2	Extern utvärdering.....	15
2.3	Kollegial utvärdering och riktmärkning.....	20
2.4	Nyckeltal i budgeten.....	21
3	Utvärderingsobjekt.....	23
3.1	De viktigaste utvärderingsobjekten och mätarna inom småbarnspedagogiken och undervisningen	23
3.2	Förhandsbedömning	24
3.3	Bedömning av framtiden och omvärlden	26
3.4	Kunskapsbaserat ledarskap och ”ledningens skrivbord”	27
4	Utveckling och åtgärdsförslag.....	29
	Källor.....	32
	Bilaga 1. Sammanfattning om utvärderingar för småbarnspedagogiken och undervisningen.....	35
	Bilaga 2. En årsklocka för utvärderingen av undervisningen.....	38
	Bilaga 3. En årsklocka för utvärderingen av småbarnspedagogiken	39

1 Bakgrund

Enligt 24 § i lagen om småbarnspedagogik (540/2018), 21 § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) och 56 § i gymnasielagen (714/2018) ska den som ordnar utbildning också utvärdera den samt delta i utomstående utvärdering. Det centrala är att anordnarna själva bestämmer vilken utvärderingsmetod de vill använda och vad de vill utvärdera och att de ska offentliggöra de huvudsakliga resultaten. Enligt lagen är syftet att stödja en utveckling av utbildningen och att förbättra förutsättningarna för inläring.

En av åtgärderna i strategin i Grankulla stads budget 2019 och 2020 är att utarbeta en utvärderingsplan för undervisningen, och att den godkänns inom år 2020.

Undervisningsväsendet i Grankulla har lagstadgad utvärderingsverksamhet och resultaten rapporteras i utskotten. I denna plan ges en sammanställning av de olika utvärderingsåtgärderna och målen för utvärderingsverksamheten inom såväl småbarnspedagogiken som undervisningen. Planen gäller tills vidare.

1.1 Utvärderingen av undervisning och småbarnspedagogik i Finland

Det är viktigt att förstå det finländska undervisningssystemets tradition av utvärdering, eftersom den rätt mycket skiljer sig från systemet i andra länder och har ansetts gynna de finländska framgångarna till exempel i de internationella Pisaundersökningarna. I mitten av 1990-talet beslutade man i Finland att inte ta i bruk standardiserade eller nationella test, med undantag för studentskrivningarna. OECD:s utbildningschef Andreas Schleicher har konstaterat att länder som tillämpar sådan testbaserad utvärdering (administrativ redovisningsskyldighet, administrative accountability) uppnår sämre resultat än sådana länder som i likhet med Finland har så kallad professionell redovisningsskyldighet (professional accountability). Schleicher nämner särskilt Finland, som har en stark tillitskultur. Han konstaterar att utvärderingar och standardiserade tester i Finland inte används för att rangordna skolorna, utan att syftet med utvärderingen är att utveckla och stödja undervisningen och lärandet.

Standardiserade tester är en metod som går uppifrån och ner, medan professionella utvärderingar relateras till kraven i själva yrket. Den finländska utbildningsexperten Pasi Sahlberg, som också har varit verksam internationellt, ifrågasätter likaledes starkt betydelsen av standardiserade tester. När utvärderingen grundar sig på tester finns det en risk för att man i undervisningen börjar fokusera på att lära sig enbart för proven, i stället för att ha fokus på att lära sig för livet.

Syftet med utvärderingen av den pedagogiska verksamheten är att utveckla småbarnspedagogiken och förbättra förutsättningarna för barnens utveckling och lärande (grunderna för planen för småbarnspedagogik 2016). Utvärderingen lyfter fram verksamhetens styrkor och utvecklingsbehov, främjar en bättre kvalitet och en utveckling av verksamheten. Barn och vårdnadshavare ska

regelbundet ges möjlighet att delta i utvärderingen av verksamheten och bli informerade om de viktigaste resultaten.

På nationell nivå ansvarar det nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) vid Utbildningsstyrelsen för utvärderingen av undervisningsväsendet, även om det finns gott om andra utvärderingsaktörer. NCU understryker att en utvecklande utvärdering betonar delaktighet, tillit mellan den som utvärderar och den som deltar i utvärderingen och utbildningsanordnarens ansvar för att utveckla kvaliteten på sin verksamhet. I en utvecklande utvärdering skräddarsys metoderna enligt målen för utvärderingen och det tema som utvärderas. De senaste åren har målet varit att ta fram förutseende och verkningsfull utvärderingsinformation. Tanken är att man i alla utvärderingsprocesser redan i planeringsskedet ska fundera på hur man säkerställer att den framtagna informationen kan utnyttjas. Utvärderingsarbetet slutar inte med rapporteringen, utan först där börjar arbetet med att sprida informationen. Utvärderingen är alltså en viktig del av utvecklingsverksamheten och ett kunskapsbaserat ledarskap.

Inom småbarnspedagogiken och i undervisningen produceras det utvärderingsinformation på många olika nivåer: *på nationell nivå* som extern utvärdering, *på lokal nivå* som självutvärdering och i enheterna *på den pedagogiska verksamhetens nivå* som självutvärdering. Med utvärderingen får man fram information och resultat för både anordnare, privata serviceproducenter, personal, kommuninvånare och politiska beslutsfattare. Denna information, som tagits fram ur olika aspekter och med stoff av olika slag, utgör i sin helhet grunden för det systematiska utvecklingsarbetet inom småbarnspedagogiken och utbildningen. (NCU 2018.)

1.2 Utvärderingen av verksamheten i stadens utskott

Enligt 19 § i förvaltningsstadgan för Grankulla stad ska utskotten leda och utveckla den verksamhet som är underställd dem och svara för en resultatbringande organisering av tjänsterna samt följa och utvärdera tjänsternas genomslag. Merparten av utvärderingsverksamheten är dock mycket operativ verksamhet.

Revisionsutskottet utvärderar hur utskotten har fullföljt de mål fullmäktige har satt upp. Enligt 121 § i kommunallagen ska revisionsnämnden bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Resultaten av utvärderingen presenteras i utvärderingsberättelsen. Utskotten uppmanas svara på revisionsutskottets frågor. Revisionsutskottet har i sina egna utvärderingsberättelser betonat att de årliga målen och indikatorerna ska fastställas så att de i högre grad beskriver konsekvenserna för stadsborna. Rekommenderade mätbara objekt är enligt revisionsutskottet till exempel tillgången till tjänster och hur effektiva tjänsterna är, antalet prestationer och mängden resurser.

1.3 Målen och måluppföljningen i Grankulla stads strategi

I den stadsstrategi som godkänts av stadsfullmäktige presenteras en fyraårsplan och visioner om hur verksamheten ska genomföras målinriktat och framgångsrikt. Stadsstrategin är ett viktigt lagstadgat dokument som styr beslutsfattandet och den praktiska verksamheten på längre sikt sektorsvis, men också över sektorsgränserna. Strategin ger till exempel ramar för budgeten och ekonomiplanen. Stadsfullmäktige antar årligen strategiska mål och fastställer indikatorer. Kommunstrategin ska grunda sig på en bedömning av nuläget i kommunen samt av kommande förändringar i omvärlden och deras inverkan på fullgörandet av kommunens uppgifter. I kommunstrategin ska det också fastställas hur strategin ska utvärderas och följas upp. Under fullmäktigeperiodens sista år görs en utvärdering för att utreda hur väl och till vilka delar fullmäktigeperiodens mål har uppnåtts och för att skapa en grund för strategiarbetet i följande fullmäktige.

Till exempel har Grankulla stads strategi för 2018–2022 fyra huvudteman: ”En lärvänlig stad”, ”Med fokus på invånarna”, ”En livskraftig stad”, ”En grön, fotgängarvänlig stad” och ”Smart verksamhet, ekonomi och samarbete i Grankulla”. Varje tema har 2 –5 mål och mera detaljerade delmål.

Stadsstrategins huvudteman och mål utgör ramen för all verksamhet och verksamhetsutvärdering.

2 Former och metoder för utvärdering

Utvärderingen omfattar verksamhet av mycket varierande slag: självutvärdering, extern utvärdering och forskning, gemensamma utvärderingar, referensuppgifter, indikatorer och nyckeltal för de strategiska målen, respons, basstatistik och databaser. I utvärderingarna varierar målgrupperna beroende på ur vilket perspektiv man vill utvärdera verksamheten. En del utvärderingar görs regelbundet, en del fristående beroende på situationen.

I Grankulla gör varje småbarnspedagogisk enhet och skola självutvärderingar i enlighet med lagen om småbarnspedagogik, lagen om grundläggande utbildning och gymnasielagen. Utvärderingen, responssystemet, mätarna och uppföljningen utvecklas ständigt för hela bildningsväsendet. I dag ska en utvärdering både vara verkningsfull och förutseende.

I verksamheten för utvärdering och utveckling av skolorna och småbarnspedagogiken utnyttjas också huvudstadsregionens gemensamma utvärderingsprojekt och annan extern utvärdering, såsom Institutet för hälsa och välfärds (THL) enkäter Hälsa i skolan, NCU:s utvärderingsuppgifter och OECD:s Pisaundersökningar. Nya responssystem testas. Förutseende utvärdering tillämpas vid utarbetandet av utredningar. Verksamheten har granskats med hjälp av bland annat Kouluikkuna- och Kuntamaisema-mätare samt enkäten Hälsa i skolan. Resultaten från stadens personalenkät (Henty) har analyserats på alla nivåer och vid alla enheter i organisationen. Indikatorerna för tillgången till informations- och kommunikationsteknik (IKT) och hur den fungerar samt för lärarnas och elevernas digitala kunskapsnivå har utvecklats och frågan följs upp årligen. Det finns indikatorer också till exempel för utfallet av ungdomsgarantin, exempelvis siffror på ungdomsarbetslösheten. Indikatorer för lokalanvändningen ska utvecklas med hjälp av bokningssystemet Enkora. I budgeten finns utöver dessa också sådana nyckeltal för ekonomin och för verksamheten som kontinuerligt följs upp och utvecklas. De beskriver exempelvis kostnaderna per elev och antalet elever och lärare.

2.1 Självutvärdering och intern utvärdering

Självutvärderingen är en utvärdering av verksamheten som görs inom organisationen. Där ingår också utvärdering av verksamheten ur olika intressentgruppers synvinkel. Viktiga informationskällor är kundernas synpunkter samt personalens tillfredsställelse med arbetet, deras motivation och kompetens. Utöver utvärderingen av verksamheten är det också viktigt att utvärdera den pedagogiska utvecklingen i skolorna.

I självutvärderingen av småbarnspedagogiken och undervisningen deltar såväl barnen och ungdomarna som deras vårdnadshavare samt lärarna och stadens personal. Med andra ord kommer var och en som på något sätt har med verksamheten göra att vara delaktig i utvärderingen. Självutvärderingen är en central form av utvärdering som ger information om verksamhetens kvalitet och utvecklingsbehov för utvecklingen av verksamheten. En utmaning när det gäller att definiera kvaliteten är att kunderna och deras behov är olika; varje kund bestämmer själv vad den

tycker att är *hög kvalitet*. Därför är kvalitetshandlingen, alltså planering, styrning, säkerställande och förbättring av verksamheten, väsentlig.

Självutvärderingen ska vidare bidra till att de nationella pedagogiska och utbildningspolitiska målen uppfylls. Alla anordnare och verksamhetsformer inom småbarnspedagogik och undervisning omfattas av självutvärderingsskyldigheten, alltså anordnarens systematiska och regelbundna utvärdering av sin egen verksamhet, dess styrkor och utvecklingsbehov. Också privata tjänsteproducenter är skyldiga att utvärdera sin egen verksamhet. (NCU publikationer 24:2018 & NCU publikationer 4:2017)

Programmet för utvärdering av småbarnspedagogiken

Självutvärderingen av småbarnspedagogiken i Grankulla håller hög klass, är systematisk och görs två gånger om året: Till den 1 december (då korrigerande åtgärder fortfarande kan vidtas) och till den 1 maj.

Ledningen för småbarnspedagogiken fastställer årligen fem indikatorer som ska utvärderas. Gruppen väljer därutöver en fakultativ indikator som ska utvärderas. Utöver de indikatorer som upprepas årligen betonas sådana som utvecklingen av kommunens småbarnspedagogik fokuserar på under verksamhetsåret. Exempel på sådana är under verksamhetsperioden 2020–2021 digitalisering inom småbarnspedagogiken i anknytning till projektet Framtidens forskare samt införandet av det språkpedagogiska verktyget KieliPeda.

Ledarna för de småbarnspedagogiska enheterna ger ledningsgruppen för småbarnspedagogiken en sammanfattning av utvärderingsresultaten i sin enhet.

Utvärderingen syftar till kontinuerlig utveckling av verksamheten genom självreflexion. Exempelvis återkommer följande indikatorer varje år (2019–2021):

- Personalen arbetar sensitivt och ser barnens initiativ och reagerar på dem på ett sätt som stöder barnens delaktighet och aktörskap.
- Personalen bygger upp och styr systematiskt gruppens verksamhetskultur så att den bidrar till, upprätthåller och utvecklar sammanhållningen. Personalen ser till att varje barn får uppleva sig vara en i gruppen och känna sig höra till gruppen. Personalen stöder uppkomsten och upprätthållandet av mångsidiga kamratrelationer mellan barnen.
- Personalen inom småbarnspedagogiken känner till de olika yrkesgruppernas professionella skyldigheter, kompetens och ansvar som ingår i det småbarnspedagogiska arbetet som helhet. Personalen utnyttjar olika kompetenser i sitt småbarnspedagogiska arbete och i utvecklingen av arbetet.

Balanced scorecard - ett balanserat resultatkort inom småbarnspedagogiken

Vid utvärderingen av småbarnspedagogiken i Grankulla betjänar man sig av ett så kallat balanserat resultatkort (balanced scorecard). Resultatkortet togs i bruk 2013–2014 i JEAT-utbildningen, där nästan alla dåvarande ledare för de småbarnspedagogiska enheterna och chefen för småbarnspedagogiken deltog. Utvärderingen genomförs i tre års cykler på följande sätt:

- Barn (2014, 2017, 2020, 2023 ...)
- Föräldrar (2015, 2018, 2021, 2024 ...)
- Personal (2016, 2019, 2022, 2025 ...).

Resultatkortet är indelat utifrån fyra olika aspekter: 1) kunden, 2) personalen, 3) ekonomin och verksamheten och 4) utvecklingen. För varje aspekt ställs det upp 1–2 målsättningar och 1–2 mätare för målen (se diagram 1). Hur resultatkortprocessen framskrider beskrivs i diagram 2. Det är huvudsakligen ledningsgruppen för småbarnspedagogiken som behandlar resultatkortets teman och som tar fram idéer. De mål som ställts upp för olika aspekter slås samman och jämförs med stadens gällande strategiplan. Därefter behandlas målen vidare i ledningsgruppen för småbarnspedagogiken och tillsammans med personalen.

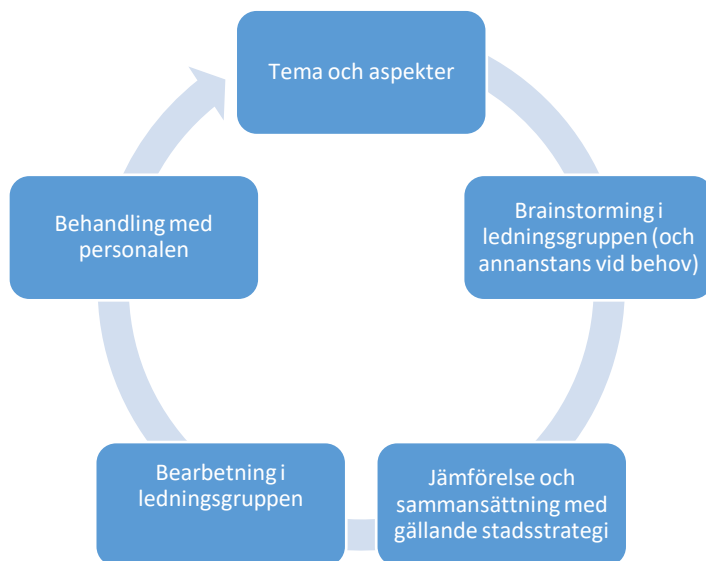
I resultatkortet används både årligen återkommande och nya teman. Exempelvis återkommer uppföljningen av personalens behörighet (personalaspekten) och punkten om servicenätet (aspekten ekonomi och verksamhet) varje år.

Diagram 1. Resultatkortets struktur inom småbarnspedagogiken

Kunden	Personalen
1-2 målsättningar och 1-2 mätare för dem	1-2 målsättningar och 1-2 mätare för dem
Ekonomi och verksamheten	Utvecklingen
1-2 målsättningar och 1-2 mätare för dem	1-2 målsättningar och 1-2 mätare för dem

Diagram 2. Resultatkortsprocessen

Eduzef-enkäter inom den grundläggande utbildningen och i gymnasierna

I Grankullaskolorna genomförs årligen elektroniska EduZef-enkäter och resultaten utnyttjas i utvecklingen av skolornas verksamhet. Målet är att få respons (svar på påståenden och öppna svar) av alla som deltar i skolans verksamhet. Enkäterna är rätt olika i de finska och de svenska skolorna. På den svenska sidan görs enkäterna i tre års cykler (första för eleverna, andra för personalen och tredje för vårdnadshavarna). I de finska skolorna genomförs enkäterna årligen för elever, vårdnadshavare och personal. Enkäternas innehållsmässiga prioriteringar varierar från år till år, beroende bland annat på vilka utredningar som är på gång. Våren 2020 utnyttjades till exempel resultaten av EduZef-personalenkäten i utredningen om rektorsmodellerna för den grundläggande utbildningen på finska (SOVV 13.05.2020, 35 §). Med hjälp av Eduzef-enkätplattformen kan man få mångsidig utvärderingsinformation om olika teman från olika målgrupper.

I elevenkäten bedömer eleverna bland annat trivseln och säkerheten i skolan, läromedlen, arbetsätten, tillgången till hjälp och stöd, vänskapsförhållanden och elevvården. Exempel på påståenden i elevenkäten inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen 2020 och på svaren på ett av påståendena:

Bild 1. Exempel på påståenden i elevenkäten inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen, våren 2020

"Jag kan vara mig själv i skolan."
"Jag behandlas rättvist i skolan."
"Jag har minst en kompis i skolan."

"Jag har minst en vuxen i skolan som jag kan vända mig till."
"Jag får hjälp av en skolsköterska vid behov."
"Jag får hjälp av en skolpsykolog och/eller kurator vid behov."
"Det är trevligt att gå i skolan just nu."

Diagram 3. Svaren på påstående "Jag klarar av hemuppgifterna inom en rimlig tid". Elevenkäten inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen, våren 2020

Selviydyn kotitehtävistä kohtuullisessa ajassa

I enkäterna för vårdnadshavarna och personalen ska respondenterna placera påståendena i ett så kallat fyrfält. Idén med fyrfältet är att respondenterna både ska bedöma sina åsikter om påståendena och hur viktiga påståendena är för dem själva. Med andra ord visar fältet vilka påståenden respondenterna anser viktiga och vad de anser om hur påståendet har genomförts eller om det stämmer. Nedan följer några exempel på fyrfältsfrågor från vårdnadshavarenkäten och personalenkäten inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen 2020:

Diagram 4. Exempel på fyrfältsfrågan "Som stöd för lärandet används olika arbetsätt mångsidigt". Vårdnadshavarenkäten för den finskspråkiga grundläggande utbildningen, våren 2020:

Oppimisen tukena käytetään monipuolisesti erilaisia työtapoja

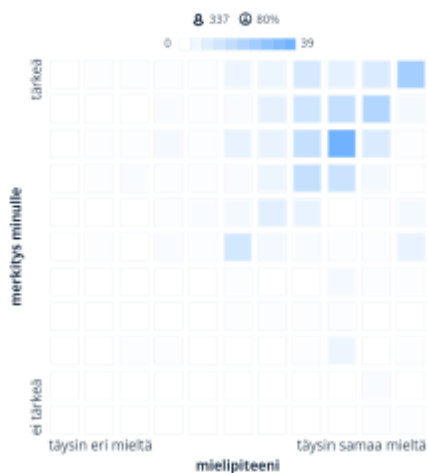

Diagram 5. Exempel på fyrfältsfrågor ”ur en pedagogisk och funktionell synvinkel”, Personalenkäten inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen, våren 2020

OPETUKSELLINEN JA TOIMINNALLINEN NÄKÖKULMA 2/2

11. Yhteistyö ala- ja yläkoulun välillä helpottaa siirtymää 6. luokalta 7. luokalle (nivelevaihe).
12. Perusopetus tarvitsee yhtenäisempää toimintakulttuuria.
13. Teen aktiivisesti työtä opetuksellisesti ja toiminnallisesti yhtenäisen peruskoulun eteen.
14. Oppilaiden huoltajat osallistuvat aktiivisesti koulun toimintakulttuurin kehittämiseen.
15. Rehtorimallin uudistuksen myötä ala- ja yläkoulujen välinen opetusyhteistyö on kehittynyt.
16. Jaetun johtamisen malli toimii koulussamme.

*huomioi kaaviossa käytetty ”älykäs zoomaus” – vastaukset hajautettu

Läsårs- och verksamhetsplaner samt utvecklingsplaner

I Grankulla utarbetas läsårs- och verksamhetsplaner inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen samt inom den grundläggande utbildningen och i gymnasierna. De årliga verksamhetsplanerna kompletterar planen för småbarnspedagogik och skolornas läroplan. I

planerna beskrivs den verksamhet som bedrivs under läsåret och verksamhetsmålen mera i detalj. Målen för planerna följs upp och läget utvärderas regelbundet i syfte att utveckla verksamheten.

Verksamhetsplanerna för småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen utarbetas antingen per enhet eller per grupp. Skolornas läsårs- och verksamhetsplaner planeras och utarbetas under rektors ledning i samarbete med de olika lärarteamen i skolan. I planerna beskrivs bland annat skolornas organisation, vision och värden samt skolornas verksamhet under läsåret, genomförandet av läroplanen, elevvården och verksamhetsplanerna för de olika läroämnena. Terminsvisa teman styr verksamheten och målen i vardagen. I slutet av läsåret sammanställs en utvärdering av hela läsårets verksamhet som redan syftar till att lösningsorienterat lägga grunden för det kommande läsåret.

Dessutom har alla skolor fleråriga utvecklingsplaner som anknyter till läsårs- och verksamhetsplanerna, såsom Drömskolan, Framtidsplanen, Bron, Challenging Learning och DARE, som fokuserar på pedagogiskt utvecklingsarbete.

Serviceproducenten för eftermiddagsverksamhet inom den grundläggande utbildningen (H & S International School Oy) utvärderar kundnöjdheten på våren, ibland också på hösten.

Inkluderande utvärdering

Självutvärderingsfärdigheter övas under hela den grundläggande utbildningen. Olika digitala tillämpningar, såsom Flinga, Kahoot och Mentimeter är till hjälp och inkluderar samtidigt eleverna i självutvärderingen.

I elevparlamentet får eleverna påverka skolans vardag genom att föra fram klassernas önskemål och åsikter. Förutom att eleverna får påverka, får de också öva sig i och lära sig praktiska demokratifärdigheter.

Utvärdering av läroanstaltsmiljön

Vart tredje år genomgår varje läroanstalt (och förskoleundervisningsenhet) en granskning av hälsan och säkerheten i skolmiljön (Hälso- och sjukvårdslagen 1326/2010). I granskningen deltar en sektorsövergripande grupp där bland annat rektorn, lärare, hälsovårdaren, läkaren, kuratorn, psykologen, företrädare för eleverna/studerandena, företrädare för vårdnadshavarna och behövliga samarbetspartner kan vara med. Granskningen av en läroanstalt och de fortsatta åtgärderna är gemensamt elevvårdsarbete.

Diagram 6. Elev- och studerandevård (Utbildningsstyrelsen 2020a, Utbildningsstyrelsen 2020a, <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/elev-och-studerandevard>)

Personalenkäten Henty

Den modell för bedömning av arbetsklimatet som Finlands Kommunförbund har tagit fram i samarbete med kommunerna mäter stadens personals synpunkter på bland annat arbetsklimatet och ledarskapet på arbetsplatsen (se diagram 7). Enkäten genomförs vartannat år (2013, 2015, 2017, 2019) i maj. Henty-enkäten ger också referensuppgifter från andra kommuner. Grankullas referenskommuner i rapporten från 2019 var Asikkala, Euraåminne, Fredrikshamn, Ingå, Kyrkslätt, Raumo och Ylöjärvi. Referensresultaten är från åren 2009-2018.

Henty-resultaten ska behandlas enhetsvis och de utvecklingsbehov enkäten lyfter fram och hur de åtgärdas ska fastställas (se diagram 8). Utvärderingen av resultaten och åtgärderna utifrån utvecklingsutmaningarna koncentreras till året efter enkäten, exempelvis resultaten för 2019 och fortsatta åtgärder behandlas under 2020.

Diagram 7. Delområden inom Henty-undersökningen (FCG 2020)

Henty-tutkimuksen osa-alueet

FCG

2.7.2020 Page 2

Diagram 8. Behandlingen av Henty-resultaten i enheterna (FCG 2020)

FCG

2.7.2020 Page 4

Pulssi – Välbefinnandet i arbetet

Under 2019 införde Grankulla stad som pilotprojekt också Pulssi-mätningar för att kartlägga personalens välmående, nöjdhet med arbetet och uppfattningar om chefskapet samt erfarenheter som grund för att utveckla verksamheten. Målet var att få snabba och kortfattade kartläggningar av personalens känsloläge nästan i realtid, vilket i sin tur skulle ge ledningen och cheferna möjlighet att reagera snabbt och vidta åtgärder. (STF 15.06.2020 § 26) När det gäller personalen inom småbarnspedagogiken och undervisningen har Pulssi-enkäterna inte fungerat särskilt bra, eftersom personalen också får många andra enkäter och man inte nödvändigtvis hinner fylla i alla.

Utöver enkäter är också utvecklingssamtal och kompetenskartläggningar viktiga med tanke på personalutvecklingen.

Bildningsväsendets utredningar

Bildningsväsendet genomför utöver de regelbundna enkäterna även enskilda utvärderingar och utredningar. De senaste åren har man bland annat gjort en rektorsmodellutredning för både den svenskspråkiga (2018, 2019) och den finskspråkiga (2020) grundläggande utbildningen samt en utredning om skolkostnaderna (2020).

Skolorna gör också egna, lägesspecifika utvärderingar för att få aktuell utvärderingsinformation. Exempelvis våren 2020, när skolorna till följd av coronavirussituationen och undantagsförhållandena övergick till distansundervisning, ordnades det enkäter om distansstudierna och dess verkningar. Elevvården gjorde enkäter bland eleverna och skolorna skickade enkäter om distansstudierna till elever, studerande, vårdnadshavare och lärare via Google Forms och Eduzef-enkätplattformarna.

Gemensamma utvärderingar inom huvudstadsregionen

Grankullaskolorna har samarbetat kring utvärderingar med kommunerna i huvudstadsregionen (Esbo, Helsingfors och Vanda) och deltagit bland annat i de enkäter om serviceförmågan som gjordes fram till 2016 (resultaten 2017). Sedan dess har det inte längre gjorts gemensamma enkäter om serviceförmågan inom den grundläggande utbildningen. (SOVV 16.05.2018 § 34.) Gymnasierna deltar fortsatt i huvudstadsregionens utvärderingar.

Även enheterna för småbarnspedagogik deltar i huvudstadsregionens gemensamma systematiska och regelbundna utvärdering av serviceförmågan. Genom enkäterna utreds barnens och vårdnadshavarnas erfarenheter av småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen samt deras önskemål om utvecklingsobjekt. Frågorna gäller den pedagogiska verksamheten inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen, uppmärksammande av barnet, kommunikation och växelverkan samt hur delaktigheten utfallit. Enkäten kommer framdeles att göras vartannat år, med början 2020.

Helsingfors universitets Metlofin-studie från 2016 ger en bild av de studerandes kunnande och välbefinnande i metropolområdets gymnasier. Det är en longitudinell utvärdering där man följer hur de ungas kunnande, motivation och välbefinnande utvecklas under högstadiet, hur de söker sig till utbildning på andra stadiet och fortsätter sin utbildning samt hur studierna framskrider under det första studieåret. Studien syftar till att ta fram jämförbar uppföljningsinformation om de

studerandes välbefinnande, hälsa, läranderesultat och attityder kring skolgången samt hur dessa förhåller sig till metropolområdets eventuella regionala differentiering. (Centret för utbildningsevaluering 2016.) Samma år gjordes det i huvudstadsregionen en gemensam enkät om gymnasiernas serviceförmåga riktad till första årets studerande.

Centret för utbildningsevaluering vid Helsingfors universitet har sedan 2010 i samarbete med Tammerfors universitet och Institutet för hälsa och välfärd drivit forskningsprojektet MetrOP, där man följer hur läranderesultaten och välbefinnandet utvecklas från grundskolan till andra stadiet i 14 kommuner i metropolområdet. Elever i årskurs 9 i Kasavuoren koulu och Hagelstamska skolan deltog 2017 i den riksomfattande utvärderingen av förmågan att lära sig att lära sig. Förmågan att lära sig att lära sig är en väsentlig färdighet med tanke på vidareutbildning, självutveckling och också för framtidens arbetsliv. I stället för läroämnesspecifika läranderesultat mäter utvärderingen förmågan att lära sig och att utnyttja och tillämpa färdigheter även utanför skolan. Syftet med lärandeutvärderingen är inte att ersätta den läroämnesspecifika bedömningen, utan att komplettera den bedömningens bild av hur skolorna och skolsystemet fungerar. Undersökningen genomfördes 2017 i de grundskolor som tidigare hade deltagit i en motsvarande undersökning 2001 och 2002. (Centret för utbildningsevaluering 2017.)

2.2 Extern utvärdering

Grankulla använder utöver självutvärderingar och intern utvärdering också utvärderingar som görs av en utomstående part. Extern utvärdering gör det möjligt att få olika perspektiv på den egna verksamheten, vilket är viktigt med tanke på en mångsidig verksamhetsutveckling. Den interna utvärderingen är väsentlig för att öka den reflexiva kunskapen och kritiskt granska verksamheten, medan den externa utvärderingen kompletterar och breddar denna information ur nya perspektiv. Bland annat tillhandahåller Pisa, NCU, Institutet för hälsa och välfärd och TEA-visaren sådan information till stöd för utvärderingen av undervisningen och småbarnspedagogiken i Grankulla.

Anordnare och serviceproducenter av småbarnspedagogik ska delta i extern utvärdering av sin verksamhet. Den externa utvärderingen av småbarnspedagogiken, liksom av all nationell utbildning, har ålagts NCU. Dessutom verkställs den nationella styrningen och övervakningen av andra centrala aktörer som styr småbarnspedagogiken i enlighet med de uppgifter som föreskrivs dem i lag. De viktigaste aktörerna är undervisnings- och kulturministeriet, Utbildningsstyrelsen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken. (NCU publikationer 24:2018.)

2.2.1 Nationell utvärdering

NCU

Det nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) ansvarar för den nationella utvärderingen av småbarnspedagogiken, undervisningen och utbildningen.

Det nationella centret för utbildningsutvärdering deltar i utvecklandet av småbarnspedagogiken och undervisningen genom att ta fram oberoende utvärderingsdata och gör externa utvärderingar i enlighet med den nationella utvärderingsplanen. Centret stöder också anordnare av småbarnspedagogik och undervisning i deras lagstadgade självutvärderingsuppgift och utvecklar utvärderingen, utvärderingsmetoderna och utvärderingsmetodologin. (NCU 2018.)

Grankulla stad köper in alla NCU-utvärderingar av läranderesultat. I utvärderingarna av lärandet deltar Grankullaskolorna i NCU-utvärderingar som görs i olika läroämnen. Många av dessa utvärderingar grundar sig på sampling. Även förskoleundervisningen och småbarnspedagogiken deltar i de riksomfattande omfattande utvärderingar som NCU genomför.

Exempelvis deltog årskurs 1 i Mäntymäen koulu och i Granhultsskolan hösten 2018 i den första fasen av den longitudinella utvärdering av läranderesultatet som Nationella centret för utbildningsutvärdering gjorde. Jämfört med landets medelnivå var kunnandenivån för de första klasserna i skolorna i Grankulla bättre för både pojkar och flickor. (SOVV 24.04.2019 § 34.) Kunnandet hos samma elever kommer att utvärderas följande gång i början av årskurs tre hösten 2020. På det sättet får man information om hur elevernas kunnande utvecklas. Enligt uppgifter från NCU kan man i projektets senare faser som en utvecklingsbåge följa elevernas kunnande i den grundläggande utbildningens övergångs- och slutfaser efter årskurs sex och i slutet av årskurs nio – och eventuellt i studierna på andra och till och med tredje stadiet. (NCU 2020.)

NCU utvärderar läranderesultatet till exempel i fråga om följande läroämnen:

- A-engelska, åk 9
- Longitudinell utvärdering av läranderesultatet inom den grundläggande utbildningen, åk 1–3
- Modersmål och litteratur i slutfasen av den grundläggande utbildningen, åk 9
- Matematik, åk 9
- Svenska (lärokurs A och B), åk 9
- A-finska, åk 9
- A-engelska, åk 7
- Utvärdering av läranderesultatet i det andra inhemska språket, i svenskspråkiga skolor finska, åk 6
- Liten longitudinell utvärdering av modersmålet i slutfasen av den grundläggande utbildningen till slutfasen i gymnasiet

Dessutom gör NCU temautvärderingar med fokus på en viss innehållslig helhet eller ett visst temaområde samt en systemutvärdering som gäller utbildningssystemet som helhet eller ett delområde i systemet. Exempel på områden för tema- och systemutvärderingar:

- Utvärdering av timfördelningsförsöket i gymnasiet
- Studerandes uppväxt till aktiva och kritiska medborgare på andra stadiet
- Övergången för studerande och studievägens smidighet i utbildningens övergångsfaser
- Effekterna av exceptionella undervisningsarrangemang på jämställdhet och likabehandling

Exempel på utvärderingsämnen inom småbarnspedagogik:

- Utredning om pedagogik för femåringar samt om nuläget och utvecklingsbehovet för konst- och färdighetsämnena inom småbarnspedagogiken
- Utvärderingen av försöket med avgiftsfri småbarnspedagogik för femåringar 2019–2020

När det gäller småbarnspedagogiken publicerade NCU 2018 dokumentet Grunder och rekommendationer för utvärdering av småbarnspedagogikens kvalitet (NCU publikationer 24:2018) som utvärderingsprogrammet för småbarnspedagogiken i Grankulla bygger på. En publikation om självutvärdering och kvalitetshantering hos anordnare av grundläggande utbildning och gymnasieutbildning har å sin sida publicerats 2017 (NCU publikationer 4:2017). Dessa publikationer utgör den teoretiska och begreppsmässiga grunden för kvalitetsutvärderingen inom småbarnspedagogiken och undervisningen såväl nationellt som lokalt.

[Institutet för hälsa och välfärds enkät Hälsa i skolan](#)

Den nationella enkäten Hälsa i skolan som Institutet för hälsa och välfärd (THL) ordnar tillhandahåller mångsidig uppföljningsinformation om välbefinnande, hälsa, skolgång och studier, delaktighet, tillgång till hjälp och tillgodoseende av servicebehov hos barn och unga i olika åldrar. Enkäten görs vartannat år. Enkäten Hälsa i skolan gjordes senast våren 2019 elektroniskt i låg- och högstadieskolorna och gymnasierna i Grankulla. Grundresultaten från enkäten Hälsa i skolan finns att tillgå i det elektroniska rapporteringssystemet på Institutet för hälsa och välfärds [webbplats](#). Resultaten kan granskas enligt region, utbildningsstadium och kön. Situationen i regionerna kan jämföras med situationen i andra kommuner, landskap eller hela landet. Grankulla har också beställt ett sammandrag av Helsingfors universitet.

Resultaten av enkäten Hälsa i skolan behandlas i huvudstadsregionens samarbete och i ledningsgruppen för hälsofrämjandet i Grankulla (Tejo-gruppen) som också fattar beslut om processen för behandling av resultaten i Grankulla. Utlåtanden begärs av det finska och det svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik, av ungdoms-, kultur- och idrottsutskotten samt av ungdomsfullmäktige. Information och tillkännagivanden om forskningsresultaten och åtgärdsprogrammet ges i skolorna, i lokaltidningen bl.a., direkt till föräldrarna och till elevkårerna. Resultaten används för budgeten, stadens strategi och välfärdsprogrammet för barn och unga.

TEA-visaren

Likaså ger den TEA-visare som Institutet för hälsa och välfärd (THL), social- och hälsovårdsministeriet (SHM), undervisnings- och kulturministeriet (UKM) och Utbildningsstyrelsen genomför nyttiga utvärderings- och referensuppgifter om bland annat den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen. Visaren åskådliggör riktningen för kommunens hälsofrämjande arbete, med andra ord kommunens verksamhet för att främja invånarnas hälsa och välfärd. TEA-visaren samlar in information vartannat år: ojämna år från den grundläggande utbildningen och jämna år från gymnasieutbildningen.

2.2.2 Forskning vid högskolor och forskningsinstitut

Bildningsdirektören fattar beslut om tillstånd för enskilda studier. Forskningstillstånd ska sökas med en separat ansökan där forskningens syfte och genomförande beskrivs. År 2019 beviljades sammanlagt 9 forskningstillstånd (5 finska och 4 svenska). Studierna gällde följande ämnesområden:

- Intressen inom musik i åk 4–6
- Svenska språkbadslärares synpunkter på de läromedel de har tillgång till
- Projektet Hör, jag komponerar! där barn och unga ges möjlighet att komponera för musikinstrument i en symfoniorkester
- Psykosocialt stöd till invandrardoms i skolan – ett interventions- och forskningsprojekt
- Finlandssvenska ungdomar
- Språklig medvetenhet inom småbarnspedagogiken
- Observationsdagbok från en enhet för småbarnspedagogik
- Jämställdhetsplan
- Barnskydd

Antalet forskningstillstånd som beviljats år 2020 har klart ökat. Attityden till nya studier är positiv och man deltar gärna i dem.

2.2.3 Internationell utvärdering

Pisa-undersökningarna

Pisa (Programme for International Students Assessment) är ett gemensamt forskningsprogram för OECD:s medlemsländer som tillhandahåller information om utbildningens tillstånd och resultat samt om lärande utanför skolan inom en internationell referensram. Undersökningarna utreder 15-åringars färdigheter inom de delområden som är centrala med tanke på framtiden samt olika faktors inverkan på dessa färdigheter och färdighetsutvecklingen över tid. I Pisaprogrammet

utvärderas med tre års mellanrum 15-åringars kunskaper i matematik, naturvetenskap och läskunnighet.

Studierna har haft följande tyngdpunkter:

- Pisa 2018: läskunnighet
- Pisa 2015: naturvetenskap
- Pisa 2012: matematik
- Pisa 2009: läskunnighet
- Pisa 2006: naturvetenskap
- Pisa 2003: matematik
- Pisa 2000: läskunnighet

Pisaundersökningarna ger dessutom information om sådana attityder till studierna som stöder lärandet. Genom enkäter utreds studiemiljöns betydelse, det sociala stödet för studierna i hemmet och elevernas inställning till skolan och lärandet. (UKM 2020.) Pisa baserar sig på sampel, men skolorna i Grankulla har ofta varit med och fått mycket goda resultat.

PIRLS-studien

PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) är en internationell studie som undersöker läskunnigheten hos barn och vars resultat utnyttjas för att utveckla skolsystemet och läsundervisningen. Huvudsaken med undersökningen är inte att bedöma enskilda elever eller skolor, utan att få mångsidig information om barnens läsförmåga och vilka faktorer som påverkar den. Studien tillhandahåller information om till exempel betydelsen av föräldrarnas stöd för hur barnens läsförmåga utvecklas.

PIRLS-studien undersöker läsförståelsen hos elever i årskurs 4. Studien görs vart femte år. Studien samordnas av den internationella organisationen IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement). I Finland ansvarar Pedagogiska forskningsinstitutet vid Jyväskylä universitet för genomförandet av studierna. Finland har deltagit i studien 2011 och 2016, och Finland kommer att delta också 2021. Av Grankullaskolorna är Granhultsskolan med i samplet för studien 2021.

I PIRLS-undersökningen svarar fjärdeklassister förutom på de egentliga provuppgifterna även på en elevenkät. Eleverna i Granhultsskolan svarar digitalt på undersökningen. I studien ingår också bakgrundsenkäter till barnens lärare, skolans rektor och barnens vårdnadshavare. På det sättet får man omfattande information om olika faktorer betydelse för barns läsförmåga. Mera information om undersökningen finns på finska på adressen: <https://ktl.jyu.fi/fi/pirls-timss/pirls>

TIMSS-studien

Den internationella TIMSS-studien (Trends in International Mathematics and Science Study) undersöker kunskaper i matematik och naturvetenskap hos elever i årskurs fyra och åtta och görs

med fyra års mellanrum. Våren 2015 deltog elever i årskurs 4 i Grankullaskolan Mäntymäen koulu i studien, sammanlagt 38 elever. Både i matematik och i naturvetenskap låg Grankullaelevernas resultat klart över den nationella medelnivån.

TIMSS räknas till den externa utvärdering som nämns i lagen om grundläggande utbildning och som utbildningsanordnarna är ålagda att delta i. TIMSS-projektet tillhandahåller forskningsbaserad information som utnyttjas i arbetet för att utveckla utbildningssystemet och undervisningen i matematik och naturvetenskap. Syftet med studien är inte att bedöma enskilda elever, skolor eller lärare, utan att få fram tillförlitlig och mångsidig information om kunskaperna i matematik och naturvetenskap och om vilka faktorer som påverkar kunskaperna. Mera information om undersökningen på finska: <https://ktl.jyu.fi/fi/pirls-timss/timss/arviointi>

2.3 Kollegial utvärdering och riktmärkning

Referensuppgifter ger information om andra, till exempel kommuner, och tidsserier över hur den egna verksamheten utvecklas. Exempelvis ovan beskrivna NCU och huvudstadsregionens utvärderingar, TEA-visaren, tjänsterna Kouluikkuna och Kuntamaisema samt enkäten Hälsa i skolan ger nyttig referensinformation. I Kouluikkuna-tjänsten samlas det årligen in information om undervisningen i kommunerna. Kuntamaisema-tjänsterna har använts i Grankulla 2019–2020.

En utvärderingsmetod som också används är så kallad kvalitetsriktmärkning och kollegial utvärdering (benchmarking) till exempel tillsammans med en annan kommun. Genom att jämföra med verksamheten i en annan kommun kan man få mera välfungerande och god praxis för att stödja och främja den egna verksamheten.

Grankulla har deltagit till exempel i de nordiska IMTEC-organisationernas seminarier där man har riktmärkt vissa teman tillsammans med andra nordiska kommuner. Med huvudstadsregionens kommuner och med tvåspråkiga kommuner utbyter man ömsesidigt information och gör kollegial utvärdering till exempel i nätverket Skola i världsklass och Framtidsdalen. Grankulla har utbytt information till exempel med Närpes i integrationsfrågor, med Sibbo om olika lösningar inom bildningsväsendet och med Lahtis om modellen med skolungdomsarbetare.

Referensuppgifter om rektorernas, lärarnas och elevernas digitala kunskaper och användningen av informations- och kommunikationsteknik fås via enkäterna Opeka, Ropeka och Oppika. Det är fråga om forskningsprojekt som finansieras av Utbildningsstyrelsen och Kommunförbundet och som genomförs av forskningsenheten TRIM vid Tammerfors universitet. Esbo, Helsingfors, Jyväskylä, Tammerfors, Tavastehus, Vanda och Åbo har medverkat i utvecklingsarbetet. I Opeka-enkäten kan lärarna och skolan bedöma nivån på sin skolas användning av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen. Den ger lärarna samt skolans och kommunens representanter information om sina egna IKT-färdigheter i förhållande till andra lärare, skolor och till den riksomfattande situationen. Ropeka är för sin del rektorns och skoldirektörens självutvärderingsverktyg. Respondenten kan med hjälp av den bedöma läget och utvecklingsbehoven i sin skolas digitala omvärld. Elevernas digitala färdigheter och IKT-färdigheter

kartläggs i sin tur genom en Oppika-enkät. Så fort eleven har fyllt i den, får eleven respons på sitt kunnande. I Grankulla har resultaten använts som strategiska indikatorer.

2.4 Nyckeltal i budgeten

Stadsbudgeten har nyckeltal för varje resultatområde och enhet för utvärdering och mätning av verksamheten. Nyckeltalen utvecklas kontinuerligt.

I tabellen nedan ges exempel på nyckeltal för småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen i budgeten för 2020:

Nyckeltal för småbarnspedagogiken	Nyckeltal för den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen
<ul style="list-style-type: none"> - Personal (antal) - Stadens småbarnspedagogiska enheter <ul style="list-style-type: none"> o Småbarnspedagogik på finska <ul style="list-style-type: none"> ▪ Barn i vård, över 3 år ▪ Barn i vård, under 3 år ▪ Barn i förskoleundervisning ▪ Närvarodagar ▪ euro/närvarodag o Småbarnspedagogik på svenska <ul style="list-style-type: none"> ▪ Barn i vård, över 3 år ▪ Barn i vård, under 3 år ▪ Barn i förskoleundervisning ▪ Närvarodagar ▪ euro/närvarodag - Köptjänstdaghem <ul style="list-style-type: none"> o Småbarnspedagogik på svenska <ul style="list-style-type: none"> ▪ Barn i vård, över 3 år ▪ Barn i vård, under 3 år ▪ Barn i förskoleundervisning ▪ Närvarodagar ▪ euro/närvarodag - Gruppfamiljedagvård <ul style="list-style-type: none"> o Småbarnspedagogik på finska <ul style="list-style-type: none"> ▪ Barn i vård, över 3 år ▪ Barn i vård, under 3 år ▪ Barn i förskoleundervisning ▪ Närvarodagar ▪ euro/närvarodag - Stöd för hemvård av barn <ul style="list-style-type: none"> ▪ Familjer/mån. ▪ Lagstadgad 	<ul style="list-style-type: none"> - Övrig skolverksamhet <ul style="list-style-type: none"> o Specialundervisningstjänster – Köptjänster från kommuner/staten (euro) - Lågstadieskolor (Mäntymäen koulu och Granhultsskolan) <ul style="list-style-type: none"> o Elevantal i genomsnitt <ul style="list-style-type: none"> ▪ Grankullabor ▪ från andra kommuner o Gruppstorlek i genomsnitt <ul style="list-style-type: none"> ▪ allmän undervisning ▪ färdighetsämnen o Specialundervisning (euro) o S2 undervisning o EUR (€)/elev <ul style="list-style-type: none"> ▪ personalkostnader – lärare ▪ personalkostnader – övrig personal ▪ köp av tjänster, material och förnödenheter, övriga verksamhetskostnader ▪ interna utgifter – hyra för fastigheter ▪ interna utgifter – måltider, städning, annat ▪ Verksamhetskostnader sammanlagt ▪ Verksamhetsintäkter ▪ verksamhetsbidrag - Högstadieskolor (Kasavuoren koulu och Hagelstamska skolan) <ul style="list-style-type: none"> o Elevantal i genomsnitt <ul style="list-style-type: none"> ▪ Grankullabor ▪ från andra kommuner o Gruppstorlek i genomsnitt <ul style="list-style-type: none"> ▪ allmän undervisning ▪ färdighetsämnen

<ul style="list-style-type: none"> - Stöd för privat vård av barn <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kommunal ▪ Familjer/mån. ▪ Lagstadgad ▪ Kommunal - Servicesedel <ul style="list-style-type: none"> ○ beviljade servicesedlar (st.) ○ beviljade servicesedlar (euro) - Deltagande i anordnad småbarnspedagogik, över 4-åringar (%) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Elever med avgångsbetyg ○ Specialundervisning (euro) ○ S2 undervisning ○ EUR (€)/elev <ul style="list-style-type: none"> ▪ personalkostnader – lärare ▪ personalkostnader – övrig personal ▪ köp av tjänster, material och förnödenheter, övriga verksamhetskostnader ▪ interna utgifter – hyra för fastigheter ▪ interna utgifter – måltider, städning, annat ▪ verksamhetskostnader sammanlagt ▪ verksamhetsintäkter ▪ verksamhetsbidrag - Gymnasier (Kauniaisten lukio och Gymnasiet Grankulla samskola) <ul style="list-style-type: none"> ○ Elevantal i genomsnitt <ul style="list-style-type: none"> ▪ Grankullabor ▪ från andra kommuner ○ Gruppstorlek i genomsnitt <ul style="list-style-type: none"> ▪ obligatoriska kurser ▪ tillämpade, fördjupade kurser ○ Elever som avlagt studentexamen ○ Specialundervisning (euro) ○ S2 undervisning ○ EUR (€)/elev <ul style="list-style-type: none"> ▪ personalkostnader – lärare ▪ personalkostnader – övrig personal ▪ köp av tjänster, material och förnödenheter, övriga verksamhetskostnader ▪ interna utgifter – hyra för fastigheter ▪ interna utgifter – måltider, städning, annat ▪ verksamhetskostnader sammanlagt ▪ verksamhetsintäkter ▪ verksamhetsbidrag
---	---

3 Utvärderingsobjekt

I utvärderingen är det viktigt att fastställa vad som ska utvärderas eller mätas och varför. Allt är inte meningsfullt eller ens möjligt att mäta kvantitativt. Därför är det viktigt att fastställa mätare som lämpar sig för de olika objekten så att man får relevant och tillförlitlig information om verksamheten.

3.1 De viktigaste utvärderingsobjekten och mätarna inom småbarnspedagogiken och undervisningen

I det följande presenteras de viktigaste utvärderingsobjekten inom småbarnspedagogiken och undervisningen: resultat och effekter, funktionalitet och tillgång, prestationer samt produktivitet och lönsamhet. En del av dessa är kvalitetsutvärderingar, andra kvantitetsutvärderingar.

Utvärdering av *resultat och effekter* är viktigt när man vill säkerställa att kunderna inom småbarnspedagogiken och undervisningen, alltså barnen och ungdomarna, mår så bra som möjligt och får den lärdom, de kunskaper, färdigheter och det stöd de behöver för framtiden. Detta bakomliggande pedagogiska syfte bör hållas i minnet vid utvärderingen.

I utvärderingen av *funktionalitet och tillgång* ligger fokus på hur väl man har lyckats i verksamheten i förhållande till målen och på tillhandahållandet av service, såsom elevvårdstjänster och digitaliseringsnivå.

Med *prestationer* avses sådana resultat och bedrifter i verksamheten och som kan mätas till exempel genom nyckeltal (såsom antal elever och barn samt antal elever med avgångsbetyg).

Produktiviteten och lönsamheten kan följas upp i budgetar och bokslut där stadens ekonomiska situation och utveckling framgår. Man följer upp att utfallet av budgeten är i enlighet med de uppställda målen och läget rapporteras till fullmäktigeledamöterna. Man följer exempelvis upp elevspecifika kostnader och lokalernas användningsgrad.

I följande tabell ges en närmare beskrivning av mätarna för objekt som utvärderas:

UTVÄRDERINGSOBJEKT	INDIKATORER
<i>Resultat och effekter</i> <ul style="list-style-type: none"> - Barns och ungas välbefinnande, delaktighet och trivsel - Lärande	<ul style="list-style-type: none"> - Resultat för enkäter Hälsa i skolan (THL, Institutet för hälsa och välfärds) - Läranderesultat (till exempel studentexamensresultat, NCU-utvärderingar av läranderesultat, Pisa, Metrop, Oppika) - Mätare för kundnöjdhet (till exempel huvudstadsregionens utvärderingar, EduZef, Balanced scorecard)

<ul style="list-style-type: none"> - Fortsatta studier, genomförandet av ungdomsgarantin, sysselsättning/arbetslöshet - Mobilitet 	<ul style="list-style-type: none"> - Placering efter avlagd studentexamen, sysselsättningsgrad/arbetslöshetsgrad, ungdomsarbetslöshet
<p>Funktionalitet och tillgång</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tillgång till elevvård - Digitaliseringsnivå - Servicenivå - Kurser och antal lektioner - Punktlighet - Personalens behörighet, kompetens och trivsel - Tillräckliga utrymmen, deras säkerhet och tillgänglighet samt ändamålsenlighet 	<ul style="list-style-type: none"> - Elevvård/elev, skolhälsovårdare/läkare, fakturering för elevvård (Grankullabor annanstans) - Digitala apparater/elev - Elektroniskt/icke-elektroniskt material - Kursutbud, årsveckotimmar (åvt) - Elektronisk uppföljning av vårdtiderna inom småbarnspedagogiken - Personalens behörighetsgrad, mätare för kompetens och trivsel (Henty, Pulssi, Eduzef, utvecklingssamtal) - Storlek på enheter och dimensionering av utrymme (area / elev, RT-ohjekortit) - Utvärderingsindikatorer för utbildningsmiljö, säkerhetskrav
<p>Prestationen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vad har uppnåtts och med vilka resultat? 	<ul style="list-style-type: none"> - Antal elever och barn - Kunder, besök, användningsgrad - Tillställningar (till exempel riktade till föräldrar) - Gjort/inte gjort (utredning, program, applikation ...) - Nyckeltal (se tabell 1 i kapitel 2)
<p>Produktivitet och lönsamhet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stadens ekonomiska situation och utveckling 	<ul style="list-style-type: none"> - Ekonomiska nyckeltal, enhetskostnad, kostnad/elev, förändring i % = produktivitet (mål -1,5 %/år) - Delårsrapporter, bokslut, tidsserier - Användningsgrad (i skolor och andra lokaler, precisering av antal disponibla kvadratmeter)

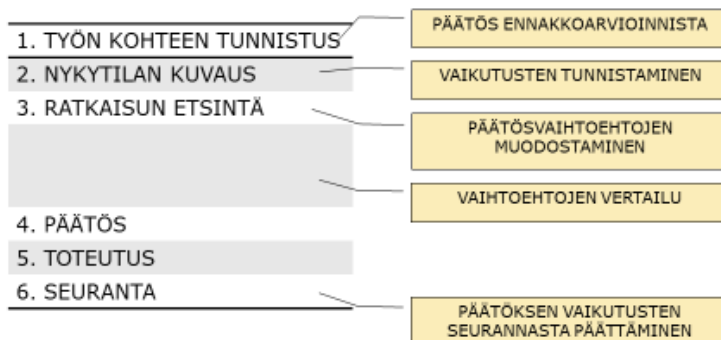
3.2 Förhandsbedömning

En förhandsbedömning av konsekvenserna, kallad EVA, är ett sätt att på förhand systematiskt bedöma konsekvenserna av beslut under beredning med beaktande av olika synpunkter (THL 2019). EVA är ett verktyg för planering och beslutsfattande och en form av utvärdering. Genom förhandsbedömningen beaktas olika konsekvenser för kommuninvånarna (konsekvenser för människor = IVA), miljön, ekonomin, företagen, organisationen och personalen samt eventuella andra konsekvenser. Olika synpunkter ges olika tyngd beroende på målgruppen och det som bedöms. Inom småbarnspedagogiken och undervisningen ska framför allt konsekvenserna för barn och unga beaktas. Genom en bedömning av konsekvenserna för barn (LAVA) vill man förutse och

följa upp hur barnets rättigheter tillgodoses och hurdana fördelar eller nackdelar beslut och verksamhet som riktar sig till barn medför. (LAVA 2018.)

Förfarandet med förutseende bedömning har tillämpats i Grankulla i anpassad form sedan 2006. Det har använts som stöd för beslutsfattandet och anpassats efter olika behov. EVA är en tidskrävande flerfasprocess och inom bildningsväsendet har det tillämpats närmast i samband med utvärderingen av större projekt och ändringsbehov (bl.a. de regelbundna utredningarna av daghemsnätet, enhetsskoleutredningen 2016, rektorsmodellutredningen 2020, gymnasieprogrammet 2020). Det lönar sig därför att göra en EVA-bedömning i samband med ett mera omfattande program- eller planeringsarbete, i synnerhet om beslutet har betydande konsekvenser för olika människogrupperns välfärd och hälsa. Det är ändamålsenligt att göra en förhandsbedömning när beslutet är strategiskt, verksamhetsmässigt eller ekonomiskt betydande eller när det är fråga om en större ändring i tjänsterna eller om ett nytt sätt att ordna tjänsterna. Det finns däremot ingen anledning att göra en förhandsbedömning, om det är fråga om ett enskilt ärende, ett ärende som antecknas för kännedom, ett ärende som gäller den interna organisationen inom förvaltningen, ett personalärende, ett upphandlingsärende eller uppföljning av verksamheten. I följande bilder beskrivs modellen och processen för en förhandsbedömning på finska:

Ennakoarvioinnin malli ja prosessi

Ennakoarviointimalli

Asia: valmistelun kohteena oleva asian aihe			
Asiasta päättävä taho ja lopullinen päätöksentekijä: esim. valtiokunta			
Valmistelijat: valmistelun vastuuhenkilön nimi, nimike ja tulosyksikkö			
Muut valmisteluun osallistuneet: asiantuntijat, asiakasarviointiläisyydet			
Päivämäärä: arvioinnin valmistumispäivämäärä			
VAIKUTUKSET	0-vaihtoehto Toiminta jatkuu kuten nyt	1-VAIHTOEHTO	2-VAIHTOEHTO
Kuntalaisiin / asiakkaisiin			
Palvelujen järjestämiseen			
Henkilöstöön			
Elinympäristöön			
Talouteen			
JOHTOPÄÄTÖKSET			
SEURANTA			

3.3 Bedömning av framtiden och omvärlden

Framtidens småbarnspedagogik och undervisning ska återspegla behoven och förändringarna i samhället. Enligt Sitras rapport om befolkningsutvecklingen (juni 2020) är utmaningen för livskraften i Finlands regioner under de kommande åren och årtiondena för det första hur utbildningsutbudet ordnas för de allt mindre årskullarna. För det andra är det en utmaning hur man säkerställer att kommunerna har tillräckligt med yrkeskunnigt folk för att garantera konkurrenskraften och välfärden när försörjningskvoten försvagas.

Befolkningsprognoser och rapporter som beskriver befolkningsutvecklingen har en viktig roll i bedömningen av småbarnspedagogikens och undervisningens framtid. Syftet med den nämnda Sitrautredningen är att ge beslutsfattare och utbildningsutvecklare prognosdata utgående från befolkningsutvecklingen om antalet nya studerande på olika utbildningsstadier i hela landet och i regionerna. Utbildningsstyrelsen prognostiserar å sin sida behoven av kompetens och utbildning i samarbete med intressentgrupper (ministerier, forskningsinstitut och regionala myndigheter). Prognostiseringsinformationen stöder utvecklingen av utbildningens innehåll i en sådan riktning som kommer att behövas i arbetslivet i framtiden. Prognostiseringen av utbildningsbehoven baserar sig på långsiktiga sysselsättningsprognoser. Genom att utnyttja prognoserna får man kunskap om hur mycket arbetskraft det framtida arbetslivet behöver från olika utbildningsområden och utbildningsnivåer. (Utbildningsstyrelsen 2020b)

Stadsforskningen och Statistikcentralen tillhandahåller uppgifter som är väsentliga vid planeringen och utvärderingen av framtidens verksamhet. Tjänster inom stadsforskningen är befolknings- och arbetsplatsprojektioner, branschöversikter, bedömningar, undersökningar och utredningar samt olika slags sakkunnigtjänster. Statistikcentralen sammanför för sin del datamaterial och sakkunskap till statistik och informationstjänster. Av Statistikcentralens och Institutet för hälsa och välfärds statistik över småbarnspedagogik kan man till exempel jämföra deltagandet i småbarnspedagogiken i Grankulla i förhållande till andra kommuner eller landskap. Statistikcentralens befolkningsprognos har utarbetats för hela landet fram till 2070 och regionvis fram till 2040. Följande befolkningsprognos publiceras hösten 2021. Befolkningsprognosens uppgift är att ge beslutsfattarna verktyg för att bedöma om det behövs åtgärder för att påverka befolkningsutvecklingen. (Statistikcentralen)

Enligt Statistikcentralen (14.5.2020) fick Grankulla av kommunerna i Fastlandsfinland relativt sett det största flyttningsöverskottet (i likhet med Sibbo och Kempele). Flyttningsrörelsen och befolkningstillväxten styr centralt byggandet och behovet av tjänster. När antalet barn och unga som deltar i småbarnspedagogik och undervisning ökar, måste nya behov av lokaler och nybyggnad utredas. För planeringen och planläggningen behöver bildningsväsendet samarbete med den samhällstekniska sektorn.

Befolkningstillväxten i huvudstadsregionen är till stor del avhängig av befolkning som har ett främmande språk som modersmål. I Grankulla är andelen personer med ett främmande språk som modersmål visserligen lägre än i den övriga huvudstadsregionen, men ökande (Helsingfors, statistik 2019:3). Grankulla har ca 10 000 invånare, av vilka ca 60 % är finskspråkiga, 34 % är svenskspråkiga och 6 % har ett främmande språk som modersmål (läget hösten 2020). Flerspråkighet är en rikedom och samtidigt en utmaning när det gäller att få tillförlitlig språkstatistik och tillförlitliga befolkningsprognoser. I befolkningsregistret i Finland ingår statistikföring av modersmålet. Statistikföringen bygger på antagandet att människor är enspråkiga, så språkstatistiken ger inte en tillförlitlig bild av alla modersmål som man kan och talar i Finland. Statistiken identifierar inte heller individernas tvåspråkighet eller flerspråkighet. Dessutom bör det beaktas att alla som har ett främmande språk som modersmål inte är invandrare och att många av dem också talar finska och/eller svenska. Den snedvridna språkstatistiken gör det svårare att fatta beslut och att inrikta tjänsterna på ett ändamålsenligt sätt. (Helsingfors webbtidskrift för stadsinformation Kvartti 25.04.2019.) Detta innebär en utmaning för bedömningen och prognostiseringen av framtiden.

Viktiga informationskällor vid analys av framtiden och omvärlden är vidare den nationella politiken, huvudstadsregionens arbete, regionala, nationella och internationella nätverk (till exempel nätverket för skolutveckling), evenemang inom ny teknik, interna workshoppar och strategidagar.

3.4 Kunskapsbaserat ledarskap och "ledningens skrivbord"

Det strategiska målet för hela Grankulla stads verksamhet (BG2020, strategi 5.1) åren 2020–2021 är ett kunskapsbaserat ledarskap och det har en central koppling till utveckling av utvärderingen. Projektet för kunskapsbaserat ledarskap i Grankulla tog inspiration från Pirkkala-modellen och har sedan 2020 genomförts i samarbete med Borgå. Det är fråga om en ledningsmetod som systematiskt utnyttjar statistiska automatiserade metoder. Målet är att få fakta till stöd för beslutsfattandet, alltså analyserad data. På det sättet får man större säkerhet i beslutsfattandet och ordning på informationsflödet. Utöver de traditionella nyckeltalen behövs det moderna, framtidsinriktade, långt automatiserade verktyg som fungerar i realtid.

Ett mål med projektet för kunskapsbaserat ledarskap är att skapa ett "ledningens skrivbord" i Power BI-tjänsten, där man för samman uppgifter inte endast från alla sektorer utan även fakta om omvärlden exempelvis från Statistikcentralen. Meningen är att koppla samman all den information som är väsentlig för stadens beslutsfattande: verksamhet (t.ex. elevuppgifter), ekonomi (t.ex. verksamhetsbidrag sektorsvis), personal (t.ex. sjukfrånvaro) och omvärld (t.ex. befolkning och åldersstruktur). Där sammanställs strategiska mätare för hela staden. Ledningens skrivbord är en webbaserad interaktiv rapport och ett användargränssnitt till data om staden ("dashboard"). Målet är att man med ett ögonkast ska få en helhetsbild i realtid av stadens siffror och att informationen från kommunnivån ska penetrera sektorsnivån och därifrån verksamhetsnivån. Till en början fungerar ledningens skrivbord som ett verktyg för att förankra strategin och beskriva de viktigaste

mätarna. I framtiden kan ledningens skrivbord också innehålla prognoser och automatisk klassificering, vilket kan kräva köpta tjänster eller verktyg som tillämpar särskilda datavetenskapliga metoder.

En utmaning inom bildningsväsendet är att informationen är spridd på flera olika källor. Det behövs bland annat regelbunden information om lärandet. För ett kunskapsbaserat ledarskap inom bildningsväsendet är det viktigt när man skapar ett "ledningens skrivbord" att till en början fastställa de viktigaste strategiska mätarna och nyckeltalen. Vid valet av mätare kan det vara till nytta att använda en teoretisk referensram (t.ex. balanced scorecard). Man måste ge akt på vilken information om bildningsväsendet som är viktig för beslutsfattandet inom andra sektorer och från vilka informationssystem dessa uppgifter fås. Viktiga uppgifter om bildningsväsendet i beslutsfattandet inom andra sektorer är uppgifter om välbefinnandet, t.ex. uppgifter från enkäten Hälsa i skolan och ungdomsgarantimätare. De viktigaste informationssystemen inom bildningsväsendet är Efficacy, Primus, Hijat, Pro economica och undervisningens dashboard. De viktigaste externa databankerna och registren är Kouluikkuna, Kuntamaisema, Varda, Koski och i framtiden eventuellt förvaltnings- och lärandeplattformen DigiOne.

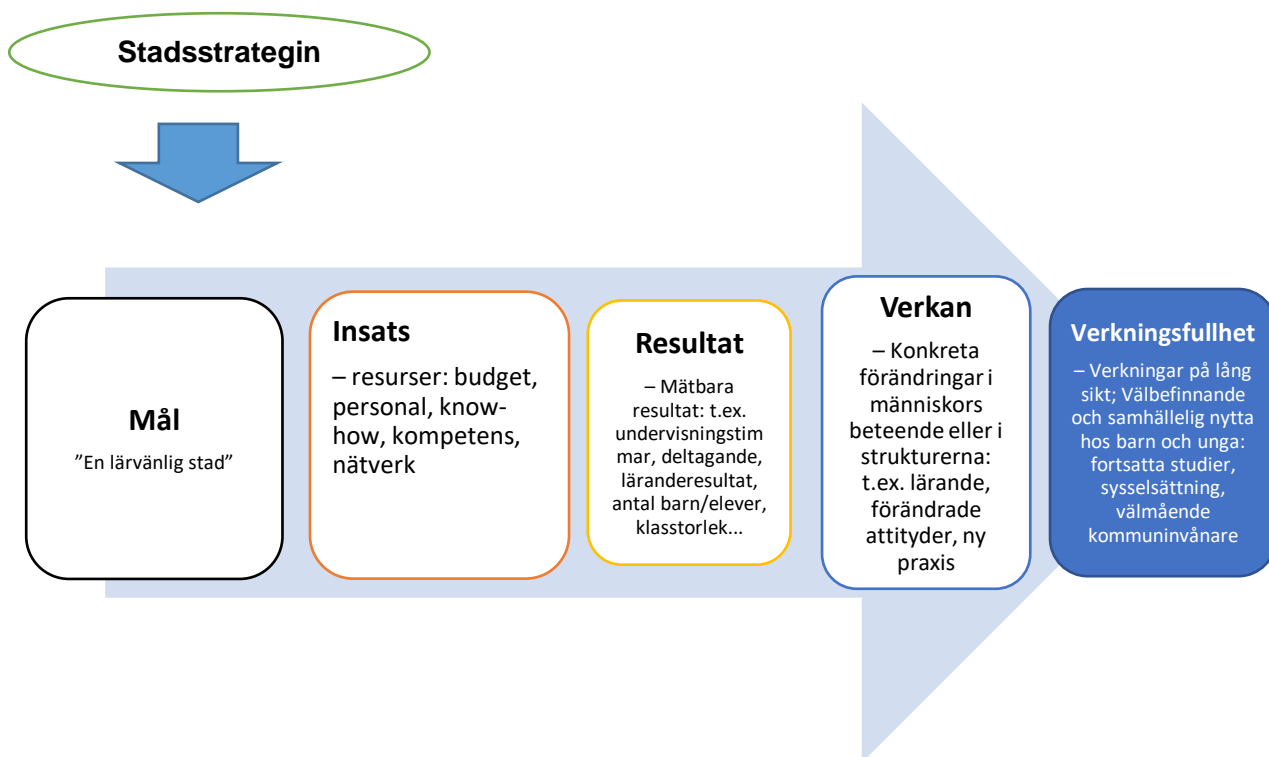
Dessutom måste man ge akt på vilka uppgifter om andra sektorer som är viktiga för beslutsfattandet inom bildningsväsendet. Viktig information för bildningsväsendet är bland annat befolkningsprognoser, uppgifter om planläggning, uppgifter från social- och hälsovårdssektorn (t.ex. barnskyddet), ekonomiska uppgifter, personaluppgifter (bl.a. behörighet, frånvaro, omsättning) och uppgifter i kommunenkäter.

4 Utveckling och åtgärdsförslag

Utvärderingar gör det möjligt att följa verksamhetens effekter (impact) på längre sikt. Genom att utvärdera effekterna får man reda på om det arbete som gjorts är nyttigt och förenligt med målen. Effekterna av det gjorda arbetet syns konkret till exempel i barns och ungas lärande, beteende och attityder, vilket har långtgående verkningar för såväl deras som det övriga samhällets bättre framtid. Det är viktigt att vidareutveckla utvärderingen med respekt för Finlands utvärderingstradition så att utvärderingen är högklassig, utvecklande och sporrar till lärande – och inte bara en rangordning av skolorna.

Bifogade effektkedja visar hur målet "En lärvänlig stad" i Grankulla stadsstrategi förs till den praktiska nivån och hurdana långsiktiga samhälleliga verkningar satsningar på fostran och utbildning resulterar i.

Diagram 10. Effektkedja¹

Verkningsfullheten kräver en målinriktad utvärderingsverksamhet. I följande tabell presenteras mål och principer som hänför sig till utvärdering samt åtgärdsförslag och utvecklingsidéer:

Mål, principer	Åtgärder/utvecklingsidéer
----------------	---------------------------

¹ Inspirationskällor: Hyvän mitta 2020 & Sitra 2014

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Utvärderingen är systematisk, regelbunden och ändamålsenlig. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ En årsklocka för utvärderingen av småbarnspedagogiken och undervisningen som visar målgruppen, innehållet eller temat för utvärderingen samt tidtabellen för genomförandet tas fram (se bilaga 1,2 och 3). ➤ Inte för många enkäter med liknande innehåll inom alltför kort tidsrymd för samma målgrupp.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Utvärderingsverksamheten är tillförlitlig, transparent och öppen. ✓ Utvärderingsresultaten behandlas etiskt² och dataskyddsprinciperna följs³. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ De centrala utvärderingsresultaten ska samlas i en rapport som behandlas varje år i utskotten för undervisning och småbarnspedagogik (SOVV och SUUS). <ul style="list-style-type: none"> ○ Sammanställning och offentliggörande av externa, nationella utvärderingsresultat (såsom NCU, Pisa), en gång om året i utskotten. ○ Interna, självutvärderingsresultat (t.ex. Eduzef): på grund av integritetsskyddet offentliggörs inte svaren på öppna frågor, i stället görs en sammanfattning. Slutna frågor (påståenden) kan offentliggöras. ➤ De centrala utvärderingsresultaten av småbarnspedagogiken offentliggörs enhetsvis på enheternas egna sidor, och resultaten kan tas upp i utskotten separat enhetsvis. ➤ Kommuninvånarna informeras om de viktigaste utvärderingsresultaten.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Utvärderingen är jämlik och utvärderingsresultaten jämförbara. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Harmonisering av Eduzef-enkäterna för undervisningen på finska och på svenska. <ul style="list-style-type: none"> ○ Enkätcykeln och frågorna görs lika för båda språkgrupperna för att man också ska få referensuppgifter. Cykeln på svenska sidan fungerar bättre.

² TENK 2019: Etiska principer för humanforskning och etikprövning inom humanvetenskaperna i Finland.

³ EU:s allmänna dataskyddsförordning (GDPR)

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Utvärderingen är högklassig, kontinuerlig och utvecklande ✓ Intern (själv)utvärdering utvecklar verksamheten bäst 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Den inkluderande utvärderingen utvecklas (elever, lärare, vårdnadshavare) ➤ Satsningar på högklassig utvärdering (innehållande bl.a. kontinuerlig faktainsamling om barnets lärande och utveckling) ➤ Metoder för högklassig självutvärdering utreds (Balanced scorecard eller motsvarande)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kunskapsbaserat ledarskap ingår i utvärderingsverksamheten 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ "Ledningens skrivbord" ("johdon työpöytä" på finska) ➤ Det behövs fakta om bland annat följande: <ul style="list-style-type: none"> ○ Regelbundna uppgifter om elevernas välbefinnande ○ regelbundna uppgifter om lärandet (Pisa, NCU, Metrop, studentexamen, utvärderingsuppgifter av lärarna) och om undervisningsutbudet (kurser, studieval) ○ regelbundna uppgifter om resurserna för elevvård och skolhälsovård per elev ○ systematiska uppgifter om personalen: behörighetsgrad, frånvaro, omsättning ○ befolkningsprognoser (enligt språkgrupp och om kulturell bakgrund) ➤ Fungerande och dataskyddade elevregister, möjligen kan DigiOne-plattformen utnyttjas i framtiden.

Källor

Centret för utbildningsevaluering 2016. Metropolialueen nuorten siirtyminen yläkoulusta toiselle asteelle: osaaminen ja hyvinvointi. Helsinki: Valtioneuvoston kanslia. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja; no. 27/2016.

Centret för utbildningsevaluering 2017. Metropolialueen nuorten toisen asteen opiskelijoina: osaamisen ja oppimisasenteiden kehitys yläkoulun alusta lukion ja ammatillisten opintojen toisen opiskeluvuoden kevääseen. Toiveet ja todellisuus: Kasvatus osallisuutta ja oppimista rakentamassa. Toom, A., Rautiainen, M. & Tähtinen, J. (toim.). Turku: FERA Suomen kasvatustieteellinen seura, s. 283-316.

Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2016.

<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/grunderna-for-planen-for-smabarnspedagogik-2016.pdf>

Helsingfors, statistik 2019:3 Prognos för befolkningen i Helsingforsregionen med ett främmande språk som modersmål 2018–2035.

https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/19_03_14_Tilastoja_3_Vuori.pdf

Hyvän mitta 2020. ”Tehdään hyvää oikein ja todistetusti.” <https://www.hyvanmitta.fi/>

Kaupunkitutkimus (Stadsforskningen). <http://www.kaupunkitutkimusta.fi/>

Kvartti 25.04.2019 (Helsingfors webbplats för stadsinformation).

<https://www.kvartti.fi/fi/blogit/vieraskielinen-vaesto-kieliperusteisen-tilastoinnin-ongelmia-ja-ratkaisuvaihtoehtoja>

LAVA – Bedömning av konsekvenserna för barn 2018.

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/136377/PP_LAVA_prosessikuvaus_vihr_lape_ilme.pdf?sequence=1&isAllowed=y

MetloFin 2016. ”Oppimistulokset ja hyvinvointi metropolialueella 2016”. Centret för utbildningsevaluering. Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) 2017. ARVIOINNILLA LUOTTAMUSTA Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjien laadunhallinta- ja itsearviointikäytänteet. Julkaisut 4:2017.

Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) 2018. Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset. Julkaisut 24: 2018. https://karvi.fi/app/uploads/2018/10/KARVI_vaka_laadun-arvioinnin-perusteet-ja-suositukset.pdf

Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) 2020.

- Utvärderingar av lärresultat <https://karvi.fi/sv/forskoleundervisning-och-grundlaggande-utbildning-2/utvarderingar-av-inlarningsresultat>
- Tema- och systemutvärderingar <https://karvi.fi/sv/forskoleundervisning-och-grundlaggande-utbildning-2/tema-och-systemutvarderingar/>
- Småbarnspedagogik <https://karvi.fi/sv/smabarnspedagogik/>

Nationella centret för utbildningsutvärdering, Förtroende genom utvärdering, publikationer 11:2017.

https://karvi.fi/app/uploads/2017/01/KARVI_1117.pdf

PIRLS – Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus. Jyväskylän yliopisto 2018. <https://ktl.jyu.fi/fi/pirls-timss/pirls>

Sahlberg, Pasi 2015. Suomalaisen koulun menestystarina, ja mitä muut voivat siitä oppia.

Schleicher, Andreas 2018. Worldclass, how to build a 21st-century school system. OECD.

Sitra 2014. Kannattaako vaikuttavuutta mitata? <https://www.sitra.fi/artikkelit/kannattaako-vaikuttavuutta-yrittää-mitata/>

Sitra 2020. Sitran selvityksiä 267: Mille väestölle? <https://media.sitra.fi/2020/06/09113032/mille-vaestolle.pdf>

Statistikcentralen 14.5.2020. https://www.stat.fi/til/muutl/2019/muutl_2019_2020-05-14_tie_001_sv.html

Statistikcentralen. Finlands officiella statistik: Befolkningsprognos [e-publikation]. http://www.stat.fi/til/vaenn/index_sv.html

TEA-visaren. Grankulla. <https://teaviisari.fi/teaviisari/fi/tulokset?r=KUNTA235>

TENK 2019 / Forskningsetiska delegationens anvisning 2019. Etiska principer för humanforskning och etikprövning inom humanvetenskaperna i Finland.

THL 2019. Förhandsbedömning av konsekvenserna av beslut. <https://thl.fi/sv/web/ledningen-av-framjandet-av-halsa-och-valfard/valfardsledning/forhandsbedomning-av-konsekvenserna-av-beslut>

THL 2020. Terveellisyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastus. https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/opiskeluhoito/yhteisollinen-opiskeluhoito/tarkastus_oppilaitoksessa

THL Tutkimustuloksia. <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tutkimustuloksia>

TIMSS - Kansainvälinen matematiikan ja luonnontieteiden oppimisen arviointitutkimus. Jyväskylän yliopisto 2018. <https://ktl.jyu.fi/fi/pirls-timss/timss/arviointi>

UKM 2020. Finland i PISA undersökningen. <https://minedu.fi/sv/pisa-sv>

Utbildningsstyrelsen & NCU 1998. Modell för utvärdering av utbildningens resultat, utvärdering 7/1998. https://karvi.fi/app/uploads/2014/09/OPH_0198.pdf

Utbildningsstyrelsen 2020a. Elev- och studerandevård. <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/elev-och-studerandevard>

Utbildningsstyrelsen 2020b. Utbildningsstyrelsen prognostiserar. <https://www.oph.fi/sv/prognostisering>

Grankulla stads dokument och protokoll

Budget 2020. <https://www.kauniainen.fi/files/17520/TA2020.pdf>

Budget 2019. <https://www.kauniainen.fi/files/15415/TA2019.pdf>

STF 15.06.2020 § 26. Personalberättelse 2019.

<http://kauniainense.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20202962-4>

SOVV 24.04.2019 § 34

<http://kauniainenfi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20192807-11>

SOVV 16.05.2018 § 34 Suomenkielisten koulujen oppilas-, huoltaja- ja henkilöstökyselyjen tulokset 2018.

<http://kauniainenfi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182663-6>

Grankulla stads strategi 2018-2022.

https://www.kauniainen.fi/sv/staden_och_beslutsfattande/beslutsfattande/stadgor_samt_strategier_och_program

Lagar och förordningar

Lag om småbarnspedagogik 540/2018, 24 § Utvärdering av småbarnspedagogiken.

<https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2018/20180540>

Lag om grundläggande utbildning 628/1998, 21§ Utvärdering av utbildningen.

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980628>

Gymnasielag 714/2018, 56§ Utvärdering av utbildningen och kvalitetsledning.

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2018/20180714#L9P56>

Hälsa- och sjukvårdslag 1326/2010. <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20101326>

Uppgiftsskydd enligt GDPR. https://europa.eu/youreurope/business/dealing-with-customers/data-protection/data-protection-gdpr/index_sv.htm

Bilaga 1. Sammanfattning om utvärderingar för småbarnspedagogiken och undervisningen

UTVÄRDERING (MÄTARE, METOD, UTVÄRDERARE)	MÅLGRUPP	UTVÄRDERINGENS INNEHÅLL	TIDSPLAN
<i>Intern utvärdering</i>			
Balanced scorecard	Småbarnspedagogik (Barn, föräldrar, personal)	1) kund, 2) personal, 3) ekonomi och verksamhet och 4) utveckling	I 3 års cykler
Eduzef	Elever Undervisningspersonal Vårdnadshavare	Nöjdhet, utveckling av verksamheten	Cyklisk (på våren)
HENTY	Personal	Välbefinnande i arbetet, arbetsklimat, ledarskap	Vartannat år (november)
Utvärdering av eftermiddagsverksamheten	Barn, vårdnadshavare	Nöjdhet, utvärdering och utveckling av verksamheten	Varje år (höst och/eller vår)
Utvärdering av läroanstaltsmiljön	Sektorsövergripande grupp (elevhälsogrupp)	Hälsa, säkerhet och välbefinnande	Vart tredje år
Pulssi	Personal	Välbefinnande och tillfredsställelse i arbetet, chefsarbetet	Varannan månad
Utvärdering av verksamhetsplaner/ läsårsplaner	Småbarnspedagogik och förskoleundervisning, grundläggande utbildning och gymnasier	Utfallet av planen, utveckling	Varje år (på våren)
Utvärderingsprogrammet för småbarnspedagogiken	Personal	Lärandemiljöer, pedagogisk verksamhet, växelverkan, arbetsklimat	Två gånger om året (december och maj)
Utrustning	Rektorer	Tillräckligt med utrustning	Varje år (november)
Huvudstadsregionens utvärderingar och metropolutvärderingarna	Småbarnspedagogik och förskoleundervisning (barn och vårdnadshavare)	Serviceförmåga, nöjdhet, pedagogisk verksamhet, lärandemiljöer, utveckling	Småbarnspedagogiken: från 2020 vartannat år Gymnasiet: vart tredje år

	<p>Studera på åk 2 i gymnasiet</p> <p>Grundläggande utbildning (MetrOP, Metlofin)</p>		<p>Den grundläggande utbildningen:</p> <p>Longitudinell utvärdering</p>
Extern och kollegial utvärdering			
NCU	Småbarnspedagogik, undervisning och utbildning	Läranderesultat, självutvärdering, kvalitetshantering, tema- och systemutvärdering	<p>Sampel</p> <p>Longitudinell utvärdering</p> <p>Inköp av resultat</p>
Kouluikkuna	Förskoleundervisning, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning	Referensdata; Kommunens verksamhet och kostnader, undervisningsarbetets verkningsfullhet	Varje år (maj)
MOVE	åk 5 och 8	Motion, konditionstest	Varje år
Opeka	Lärare	Digital kompetens, användning av informations- och kommunikationsteknik	Varje år (november)
Oppika	Elever och studerande	Digital kompetens, användning av informations- och kommunikationsteknik	Varje år (november)
PIRLS	Elever i åk 4	Läsförmåga hos barn	Sampel (Vart femte år)
Pisa	15-åringar	Lärande, kunnande (matematik, naturvetenskap och läsförmåga), studieattityder	Sampel
Ropeka	Rektorer	Digital kompetens, användning av informations- och kommunikationsteknik	Varje år (november)

TEA-visaren	Grundläggande utbildning och gymnasieutbildning	Hälsa, välbefinnande	Vartannat år (vår eller höst) Den grundläggande utbildningen: ojämna år Gymnasiet: jämna år
THL-enkäten Hälsa i skolan	Elever i åk 4 och 5 (också deras föräldrar) samt elever i åk 8 och 9 Studering på åk 1 och 2 i gymnasiet	Välbefinnande, hälsa, skolgång, studier, delaktighet, tillgång till hjälp, servicebehov	Vartannat år
TIMSS	Elever i åk 4 och 8	Matematik och naturvetenskap	Sampling (Vart fjärde år)

Årsklockan för utvärderingen (undervisningen)

Årsklockan för utvärderingen (småbarnspedagogiken)

